

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
1.2 Facultatea	ISTORIE SI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5 Ciclul de studii	LICENTA
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE / FILOSOFIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	INTRODUCERE ÎN FENOMENOLOGIE				
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.dr. Ion Copoeru				
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.dr. Ion Copoeru				
2.4 Anul de studiu	2.5 Semestrul	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Op.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					14
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		28			
3.8 Total ore pe semestru		42 fiz. / 98 conv.			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1 Identificarea și definirea conceptelor fundamentale ale fenomenologiei, pe parcursul lecturii unor texte date.</p> <p>C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor așa cum sunt ele formulate de fenomenologie</p> <p>C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte filosofice, pe baza terminologiei specifice.</p> <p>C2.3 Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie.</p> <p>C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale fenomenologiei.</p> <p>C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite; - abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice fenomenologiei; - competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice în domeniul fenomenologiei, precum și în redactare de texte (scris academic).

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs este o prezentare generală și o dezbateră asupra contribuțiilor majore ale fenomenologiei, ale etape și direcții principale. Cursul este conceput ca un parcurs prin lectură al celor mai semnificative texte ale fondatorului fenomenologiei, Edmund Husserl, la care se adaugă referiri la dezvoltările ulterioare și dezbateri și controverse actuale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea în mod adecvat a conceptelor majore din sfera fenomenologiei; - înțelegerea specificului diferitelor discursuri asupra domeniului; - înțelegerea, compararea și chestionarea fundamentelor diferitelor teorii fenomenologice; - formarea unei raportări conștiente, critice la pluralitatea și diferențele de valori politico-juridice manifeste în sec. XX și în prezent.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Prezentare generală a problematicii cursului. Fenomenologia ca direcție distinctă a filozofiei contemporane. Schiță cronologică, posibile modalități de periodizare a fenomenologiei.	<ul style="list-style-type: none"> - curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte 	
2. Geneza istorică a fenomenologiei în contextul filozofiei sfârșitului de secolul XIX. Psihologia brentaniană și nașterea fenomenologiei. <i>Filosofia aritmeticii</i> .	<ul style="list-style-type: none"> - curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte 	
3. Ideea de fenomenologie între <i>Cercetări logice</i> și <i>Idei pentru o fenomenologie...</i>	<ul style="list-style-type: none"> - curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte 	
4. Atitudine naturală și critică a cunoașterii	<ul style="list-style-type: none"> - curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte 	
5. Sfera datelor absolute	<ul style="list-style-type: none"> - curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte 	
6. Imanentă și transcendență	<ul style="list-style-type: none"> - curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte 	

7. Reducția	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
8. Conceptul fenomenologic de a priori	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
9. Intenționalitatea auto-donarea generalului; Evidența ca auto-donare	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
10. Constituirea conștiinței timpului	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
11. Constituirea esențelor singulare și a conștiinței generalității	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
12. Datele categoriale. Gânditul simbolic ca atare; Constituirea diferitelor moduri ale obiectualității	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
13. Criza umanității europene	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
14. Recapitulare. Impactul fenomenologiei asupra dezbaterilor filosofice actuale	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	

Bibliografie

Ion Copoeru, Suport de curs (2018)

Edmund Husserl, Cercetări logice I-III, Humanitas, 2009-2013

Ed. Husserl, Ideea de fenomenologie

Ed. Husserl, Meditații cartesiene, CCS, Cluj-Napoca, trad, I. Copoeru, 1995.

Ed. Husserl, Idei privitoare la o fenomenologie pură și la o filozofie fenomenologică. Cartea întâi: Introducere generală în fenomenologia pură, trad. Chr. Ferencz-Flatz, Humanitas, 2012.

M. Merleau-Ponty, Elogiul filosofiei, CCS, Cluj-Napoca;

Françoise Dastur, Moartea. Eseu despre finitudine, Humanitas, Bucuresti.

Ion Copoeru, Aparență și sens, CCS, Cluj, 2001.

Virgil Ciomoș, Être(s) de passage, Ed. Zeta Books, 2008.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar pregatitor: aspecte metodologice si bibliografice	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
2. Heidegger și fenomenologia. Proiectul unei analitici existențiale. Diferențele față de proiectul husserlian al unei fenomenologii a conștiinței.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
3. Ontologie fundamentală, ontologii regionale și demers pozitiv al științelor ontice.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
4. Afectivitate și corporalitate în ontologia fundamentală. Frică, angoasă, plictis.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
5. Problema morții și a conștiinței în analitica Dasein-ului.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
6. Heidegger și fenomenologia religiei.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
7. Levinas și critica egologiei: limitele constituirii intersubiectivității în cea de-a cincea <i>Mediație Carteziană</i> : cum poate fi celălalt constituit în sfera pură a imanenței?	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	

Solipsism și transcendență.		
8. Levinas și aporiile alterității: tensiunile faptului-de-a-fi-laolaltă: critica solipsismul existențial al autenticității; alteritatea și ieșirea de sub dominația ontologismului; chipul celuilalt; etică și sacrificiu.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
9. Critica turnurii teologice a fenomenologiei franceze (Dominique Janicaud) și reafirmarea „ateismului metodologic” al fenomenologiei.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
10. Răspunsuri la această critică (Jean-Luc Marion, Paul Ricoeur, Jean-François Courtine, Jean-Louis Chrétien). Posibilitatea unei fenomenologii a inaparentului.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
11. Jean-Luc Marion și critica idolatriei conceptuale a metafizicii. Posibilitatea de a gândi pe Dumnezeu în afara problematicii ființei.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
12. Jean-Luc Marion și problematica imaginii. Vizibil, invizibil, nevăzut. Tipuri de imagine: Imaginea televizată, imaginea în pictură, icoana ca imagine a nevăzutului. Tipologia fenomenelor și problema donației: fenomene sărace, fenomene comune, fenomene saturate. Ilustrarea fenomenelor saturate.	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
13. Marc Richir: instituirea simbolica; sublimul	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateri	
14. Concluzii	Dezbateri	
Bibliografie Ion Copoeru, Suport de curs (2018) Martin Heidegger, <i>Ființă și timp</i> , trad. Gabriel Liiceanu și Cătălin Cioabă, Humanitas, 2003 Martin Heidegger, <i>Prolegomene la istoria conceptului de timp</i> , trad. Cătălin Cioabă, Humanitas, 2005 Emmanuel Levinas, <i>Altfel decât a fi sau dincolo de esență</i> , trad. Miruna Tătaru-Cazaban, Bogdan Tătaru Cazaban și Cristian Ciocan, Humanitas, 2008 Emmanuel Levinas, <i>Totalitate și infinit</i> , trad. Marius Lazurca, Polirom, 1999 Jean-Luc Marion, <i>Idolul și distanța</i> , trad. Tinca Prunea-Bretonnet, Daniela Pălășan, 2007 Michel Haar, <i>Heidegger și esența omului</i> , trad. Laura Pamfil, Humanitas, 2003 Paul Ricoeur, <i>La școala fenomenologiei</i> , trad. Alina-Daniela Marinescu, Paul Marinescu, 2008		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Continutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	- asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul Fenomenologie; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice fenomenologiei (analiză de text, referat, disertație)	Examen oral la sfârșitul semestrului (sesiune)	66% din nota finală

10.5 Seminar/laborator	- însușirea cunoștințelor discutate la seminar; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului - verificare orală - cât și în timpul examinării finale	
	- activitate seminar: participare la dezbateri, prezentare referat; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice fenomenologiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Elaborarea unui referat și cel puțin o intervenție anunțată în cadrul seminarului	33% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
<p>- Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă sau la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale fenomenologiei.</p> <p>- Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat);</p> <p>Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.</p>			

Data completării

30.09.2018

Semnătura titularului de curs

Prof.dr. Ion Copoeru

Semnătura titularului de seminar

Prof.dr. Ion Copoeru

Data avizării în departament

01.10.2018

Semnătura directorului de departament

Prof.dr. Virgil Ciomoș